

24. oktober 2000

UKA 2000/22

**Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarneq sassaallertarnerlu
pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut**

pillugu

ISUMALIUTISSIISSUT

**inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerneqarnissaanut Inatsisartut
Niuernermut Ataatsimiititaliaannit saqqummiunneqartoq**

Inatsisartut Niuernermut Ataatsimiititaliaat suliarinninnermini ukuningga
inuttaqarpoq:

Inatsisartuni ilaasortaq Mikael Petersen (Siumut), siulittaasoq
Inatsisartuni ilaasortaq Malīninguaq M. Mūlgaard (Inuit Ataqtigiit), siulittaasup
tullia
Inatsisartuni ilaasortaq Tommy Marq (Siumut)
Inatsisartuni ilaasortaq Augusta Salling (Atassut)
Inatsisartuni ilaasortaq Mads Peter Grūnvold (Kattusseqtigiit)

Tusarniaavigineqarnermit akissuteqarnissamut piffissarititaasimasoq pillugu:

Inatsisartut Niuernermut Ataatsimiititaliaat tusarniaanermut akissutit nuutinneri,
siunnersuutip saqqummiunneqartup ataatsimiititaliami suliarinerani atugassani,
pissarsiarai.

Ataatsimiititaliap tassunga atatillugu paasivaa missingusiaq pineqartoq ulloq 4. juni
tusarniaassutigisassanngorlugu nassiunneqarsimasoq piffissarlu akissuteqarfissaq
ulloq 19. julimut killilerneqarsimasoq.

Niuernermut Ataatsimiititaliap isumaqarpoq piffissap sulinngiffeqarfiup nalaani
sapaatip akunnerinik marluinnarnik piffissaliilluni tusarniaaneq
akuersaarneqarsinnaanngitsoq. Niuernermut Ataatsimiititaliap matumuuna
innersuussutigissavai Inatsisat Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap UPA 2000/09-
mut (Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut
inatsisaata nr. 8-ip 29. oktober 1999-imeersup allanngortinneqarneranik Inatsisartut

inatsisissaattut siunnersuummut) isumaliutissiisummini tusarniaanerni piffissaliussat sivisussusii pillugit tunngaviusumik oqaaseqatai, imaappullu:

"Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap tusarniaanernit akissutinik tunniussinissamut piffissaliussat sivikippallaartarneri arlaleriaqaluni isornartorsiortarpei." (...) "Taamaammat ataatsimiititaliap assut ajuusaarnartippaa paasigamiuk inatsisissatut siunnersuutit tusarniaaassutigalugit nassiunneqaraangata akissuteqarnissamut piffissaliunneqartartut suli ima sivikitsigisut allaat oqartussaasut kattuffiillu attuumassuteqartut tusarniaaffigineqarnerminnit akissutinik ima qarluartunik saqqummiussinissaminnut periarfissaqartinneqartaratik. Innuttaasut oqartussaaqataatillugit naalackersuinikkut ingerlaatsimi tunngaviit inatsisiliallu pitsaasuunissaasa innimiginissaat taamaaliornikkut sumiginnarneqartarput.

Tamanna tunngavigalugu Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap Naalackersuisut kaammattussavai inatsisissatut siunnersuutit, siunnersuutit soorpiarneri apeqqutaatillugit, sapinngisamik sivikinnerpaamik sapaatip akunnerinik sisamanik akissuteqarnissamut piffissaliilluni tusarniaaassutigalugit nassiunneqartarnissaat qulakkeeqqullugu."

Naalackersuisut siunnersuutip pineqartup aappassaaneerreqarneranut akissuteqaamminni oqaatigaat Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap tusarniaanerni piffissaliussat sivisussusiat pillugu kaammattuutaa eqqaamajumallugu.

Niuernermut Ataatsimiititaliap tamanna tunngavigalugu oqaatigissavaa tusarniaanermi piffissaliussap sivikippallaarnera sakkortuumik isornartoqartillugu.

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit pillugit:

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini oqaatigineqarpoq tusarniaanermi akissutisiat "pisariaqarnera malillugu ilanngussuunneqartut."

Niuernermulli Ataatsimiititaliap tusarniaanermi akissutit misissuataarnerini paasivaa tusarniaanermi akissutini siunnersuutigineqartut ilaminiinnaat inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqarsimasut.

Tamanna immini Niuernermut Ataatsimiititaliamit isornartoqartinneqanngilaq. Naalackersuisut siunnersuutit pineqartut inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqarnissaat pissusissamisuun-ngitsutut nalilissallugu tunngavissaqarluarsimasinnaapput. Niuernermulli Ataatsimiititaliap isornartoqartippaa siunnersuutit suut Naalackersuisunit ilanngunneqarsimannginersut, tamatumunngalu pissutaasut suunersut, inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini nassuiaatigineqarsimanngimmat.

Niuernermut Ataatsimiititaliap eqqaasitsissutigissavaa inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit Inatsisartut aalajangiiniarnerminni tunngavissaasa pingaarnerit ilagigaat.

Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuutini saqqummiussigaangamik aalajangiiniarnermi tunngavissat tamakku tamakkiisuutinneqartarnissaat akisussaaffigaat.

Tusarniaanermi akissutisiat pisariaqarnera malillugu ilanngussuunneqarnerannik paasisutissiineq suliffeqarfiit, kattuffiit oqartussaasullu tusarniaavigineqartut inatsisissatut siunnersuummut Inatsisartunut saqqummiunneqarnermisut iluseqartumut tapersersuisinnaanerannik ilimasulersitsivoq.

Tusarniaanermi akissutini pissarsiarineqartuni takuneqarsinnaavoq taamaattoqavissunngitsoq. Taamaammatt inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit paasisutissiinaraluaminnut naleqqiullugu paatsuungatitsinerat annertuneruvoq, tamannalu Niuernermut Ataatsimiititaliap sakkortuumik isornartoqartippaa.

Niuernermut Ataatsimiititaliap paasisutissat inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini amigaatigineqartut pissarsiarinissaat siunertaralugu Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoq qinnuigisimavaa tusarniaanermi akissutit pissarsiarineqarsimasut ataasiakkaat qanoq pineqarnissaat pillugu Naalakkersuisut qanoq isumaliutersuuteqarnerat nassuiaateqarfigeqqullugu. Niuernermut Ataatsimiititaliap allagai Naalakkersuisunilu ilaasortap akissutaa Niuernermut Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaanut ilanngussatut ilaatinneqarput.

Aammattaaq Niuernermut Ataatsimiititaliap inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit allanik amigaateqartutut, allaallu paatsoortitsisinnaasutut isumaqarfigai.

1. Inatsisartut inatsisissaata aningaasatigut kingunerisassai pillugit paasisutissat:

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassaattut naatsorsuutigineqartut imatut paasisutiissutigineqarput:

"Inatsisip aqutsinikkut aningaasaqarnikkullu annertuunik suliassaqarnerulerneq aningaasartuuteqarnerulerlu kingunerisagai naatsorsuutigineqanngilaq."

Akilerartarnermullu Pisorta qarfiup tusarniaavigineqarnermimit akissutaani makku paasisutissiissutigineqarput:

"Akilerartarnermut Pisorta qarfik isumaqarpoq ulluinnarni arfininngornernilu nal. 09.00-imiit ammatitsisalerluni qasukkaanerup, inatsisissatut siunnersuummut kingullertut ilanngunneqartup, 3,6-inik atuinermit immiaaqqanik nalinginnarnik imigassanillu kimittunerusunik atuinermut nooriaqqinneruneq imigassamillu atuinerulerneq kingunerisagai."

Aamma Akilerartarnermut Pisorta qarfik isumaqarpoq tamanut ammasumik - minnerunngitsumillu naalakkersuinikkut - oqallinneq paasisitsiniaanerlu aaqqissuussamik ingerlanneqarpata ammatitsisarnikkut qasukkaaneq aallaqqaataaniit isertitaqarnikkut pitsannginnerusunik kinguneqassasoq, tamannalu kingusinnerusukkut siammariartussasoq, taamaalillunilu isertitatigut sunniutissai

missingersuusiortarnermi nalinginnaasumik nalorninaataasartut iluanniilerlutik. Imigassamik atuineq tamakkiisoq soorunami taama ilusilimmik aamma ingerlasussaassaaq."

Inatsisissatut siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai pillugit inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini oqaatigineqartut - Akileraartarnermut Pisorta qarfiup tusarniaavigineqarnerminit akissutaa tunngavigalugu - eqqunngitsumik paasisutissiinerpiatut oqaatigineqarsinnaanngikkaluarput, Niuernernulli Ataatsimiititaliap isumaa naapertorlugu apeqqutaavoq tamakkiisumik paasisutissiinersut.

2. Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu arsaarinnissinnaanermut tunngasut pillugit paasisutissiissutigineqartut:

Inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini oqaatigineqarpoq "inatsimmik unioqquitsilluni aalakoornartortalinnik angerlarsimaffinni imigassaliat aalakoornartortalinnillu angerlarsimaffimmi imigassaliornissamut nalinginnaasumik atortussat **Landskarsimut iluanaarutissanngorlugit arsaarinnissutigineqartalernissaannut inatsisitigut tunngavissat atulersinneqartut."**

Niuernermut Ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq inatsisissatut siunnersuummi takuneqarsinnaanngitsoq **Landskarsimut** iluanaarutissanngorlugit arsaarinnittalernissamut inatsisitigut tunngavissat atulersinneqarnissaat **pineqaratik naalagaaffiup karsianut** iluanaarutissanngorlugit arsaarinnittalernissamut inatsisitigut tunngavissat atulersinneqarnissaat **kisimik pineqartut**. Niuernermut Ataatsimiititaliap apeqqummut tassunga tunngatillugu Naalagaaffiup Sinniisaata tusarniaavigineqarnerminit akissutaa innersuussutigissavaa.

3. Inatsiseqarnikkut pissutsinut atuuttunut naleqqiullugu allannguutit pillugit paasisutissiissutit:

Aamma inatsiseqarnikkut pissutsinut atuuttunut naleqqiullugu allannguutaajunnartut inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini **erseqqissumik** oqaatigineqartariaqarnerat tikkuassallugu Niuernermut Ataatsimiititaliaq tunngavissaqarsorivoq.

Soorlu Niuernermut Ataatsimiititaliap maluginiarpaa inatsisissatut siunnersuummi § 13, imm. 5-6-imut, ukiunik akunnaatsuliilluni inuussiortoqarneranut, katittoqarneranut il. il. atatillugu sapaammiit sisamanngorneq ilanngullugu unnuap qeqqata kingorna ataasiaannartumik akuersissummik tunniussisoqarsinnaaneranut tunngasumut, nassuiaatini paasisutissiissutigineqanngitsoq piffissaq sassaallersinnaatitaaffik maleruagassanut atuuttunut naleqqiullugu nal. akunneranik ataatsimik sivikillineqarsimasoq.

Aammattaaq saqqummiussisummi tamanna passissutissiissutigineqanngilaq:

"Naalakkersuisut paasisimavaat aappariinnermi ukiunik akunnaalliliinnermut, nalliuttorsiugaqarnermut taamaaqataannullu aammalu Inatsisartunut

qinersisoqarnerani ulluinnarni nal. unnuap qeqqata kingornata tungaanut imerniartarfinni aaqqissuussinernut ataasiartumik akuersissummik pisoqarsinnaanissaanik kissaateqartoqartoq. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuut aalajangersakkamik taamaattumik imaqarpoq."

Immikkoortoq issuarneqartoq atuarlugu eqqarsaqqajaanarpoq aappariinnermi ukiunik 25-ngortorsiorluni nalliuttorsiornermut il. il. atatillugu sapaammiit sisamanngorneq ilanngullugu unnuap qeqqata kingorna imigassanik kimittuunik kimikitsunillu sassaallersinnaanermut ataasiaannartumik akuersissummik tunniussisoqarsinnaaneranut periarfissamik maannamut peqarsimanngitsoq.

Niuernermulli Ataatsimiititaliap erseqqissassavaa Namminersornerullutik Oqartussat imigassanik kimittuunik kimikitsunillu nioqquteqarnermut sassaallertarnermullu piffissarititaaq pillugu nalunaarutaanni nr. 29-mi ulloq 27. november 1992-imeersumi § 3, imm. 4 naapertorlugu akunnaatsuliilluni inuuissiortoqarneranut, katittoqarneranut, peqatigiiffiit atasimaneranut tunngatillugu nalliuttorsiornermut Inatsisartunullu qinersisoqarneranut atatillugu sapaammiit sisamanngorneq ilanngullugu ullormi aalajangersimasumi imigassanik kimittuunik kimikitsunillu **nal. 03.00-ip tungaanut** sassaallernissamut kommunalbestyrelsip akuersissuteqarsinnaaneranut inatsisitigut tunngavissaqartoq.

Taamaalilluni siunnersummi § 13, imm. 5-imi nutaartatuaavoq piffissap sassaallersinnaatitaaffiup nal. akunneranik ataatsimik sivikillineqarnera.

Tamatuma inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini erseqqissumik takuneqarsinnaannginnera, aammalu aalajangersakkap taassuma saqqummiussissummi eqqartorneqarnerata siunnersuutip kingunerisassai pillugit Inatsisartuni ilaasortanik kukkusumik isumalersitsisinnaanera annertuumik ajuusaarutigisarialittut Niuernermut Ataatsimiititaliamit isumaqarfigineqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuutip ilusiligaanera pillugu:

Inatsisartut Niuernermut Ataatsimiititaliaat Inatsisartut Inatsisissanik Nalilersuisarfiannit allakkiamik pissarsivoq, tassanilu inatsisissatut siunnersuummi kukkunerit pitsaanngequtillu arlallit taagorneqarput. Allakkiaq Niuernermut Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaanut ilan-ngussatut ilaatinneqarpoq.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuutip siullermeerneqarnerani inatsisissatut siunnersuutip kalaallisuuani kukkunerit arlallit erseqqissaatigineqarput. Niuernermut Ataatsimiititaliap paasivaa inatsisissatut siunnersuutip kalaallisuaa ammattaaq allatigut arlalinnik amigaateqartoq.

Niuernermut Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup Naalakkersuisunut kaammattuutigissavaa kukkunerit pitsaanngequtillu iluarsineqarsinnaaqqullugit allanguutissatut siunnersuutini pisariaqartinneqartunik saqqummiusseqqullugit.

Niuernermut Ataatsimiititaliap ilanngullugu oqaatigissavaa kukkunerit uparuarneqartut ilaat siunnersuutip kukkunerisiorneqarneratigut paasineqarsinnaasimagaluartut. Taamaammat Niuernermut Ataatsimiititaliap pissutissaqarsorivoq erseqqissassallugu Inatsisartut kisimik pinnatik, aammattaarli Naalakkersuisut, inatsisiliat pisariaqassusiatut pitsaassuseqartittarnissaasa qulak-keerneqartarnissaat akisussaaffigaa.

Inatsisissatut siunnersuutip imarisai pillugit:

Niuernermut Ataatsimiititaliap aallaqqaatigalugu oqaatigissavaa Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip saqqummiunneqartup siullermeerneqarnerani imigassamut akitsuutip appartinneqarsinnaanerani apeqquq saqqummiunneqartoq. Aammattaaq pinaveersaartitsiniarluni anguniakkat nalilersuiffigineqarnissaannik, pisariaqarpallu iluarsartuussivigineqarnissaannik, apeqquq oqaluserineqarpoq.

Niuernermulli Ataatsimiititaliap apeqquq taakku marluk pillugit inassuteqanngikkuni pitsaanerutippaa. Tamatumunnga illuatungaatigut pissutaavoq apeqquq pingaarutilit marluk taakku Inatsisartut ataatsimiititaliaasa allat suliaasaqarfiinut ilaanerit, illuatungaatigullu pissutaavoq aalajangiinissamut tunngavissat pisariaqartut (tassungalu ilanngullugit oqartussaasunut kattuffinnullu attuumassuteqartunut tusarniaanissat) pigineqalereersinnagit Inatsisartut taakku pillugit aalajangiinngikkallartariaqarnerannik Niuernermut Ataatsimiititaliap isumaqarnera. Niuernermulli Ataatsimiititaliap Inatsisartut ataatsimiititaliaannut attuumassuteqartunut kajumissaarutigissavaa apeqquq tamakku suliniutigineri ingerlateqqeqqullugit, taakkulu aqutigalugit pina-veersaartitsinermik politikip nukittorsarneqarnissaa suliniutigalugu.

Niuernermut Ataatsimiititaliap tulliullugu paasivaa siunnersuut immikkoortunik pingaarutilinik marlunnik imaqartoq: Illuatungaani imigassanik kimikinnerusunik nioqquteqartarneq sassaallertarnerlu imigassanik kimittuunik nioqquteqartarnermut sassaallertarnermullu naligitinneqalermoq, illuatungaani piffissat sassaallertarner sivitsoqarluq.

Niuernermut Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup immiaqqanik 3,6 %-imik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarnerup sassaallertarnerullu imigassanik kimittuunik nioqquteqartarnerup sassaallertarnerullu killilersuiffigineqarnerattut killilersuiffigineqalernissaat iluarisimaarpaa.

Taamatut sukaterinerup imigassanik kimittuunik imernerulerneq kingupilugeratarsinnaagaa Niuernermut Ataatsimiititaliap arajutsisimannigilaa. Niuernermulli Ataatsimiititaliap isumaqarpoq sukaterinerup pitsaaqutissai kingunipilugisassaani amerlanerusut:

Taamaallilluni imigassanik kimikitsunik nioqquteqarnissamut sassaallersinnaanissamullu akuersissummik peqartoqarnissaanik piumasaaqateqalernerup nioqquteqarfiit sassaallertarfiillu piukkunnangitsut nioqquteqarnissaminnut sassaallersinnaanissaminnullu

periarfissaqartinneqannginnissaat kingunerisussanngussavaa. Peqatigitillugu aaqqissuussineq erseqqarinnerulissaaq, tamannalu pisisartunut, pisiniarfiutilinnut sutorniartarfiutilinnullu kiisalu nakkutilliisutut oqartussaasunut iluaqutaassaaq. Aamma piffissat immiaaqqanik 3,6 %-imik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaatitaaffiit il. il. killilersugaalissapput.

Niuernermut Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut, tassaasut Siumup, Atassutip aamma Inuit Ataqtigiiit ilaasortaataasa, ammasarfiit sivitsorneqarnissaat isumaqataaffigaat. Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut taakku arajutsisimannigilaat piffissat nioqquteqarsinnaatitaaffiit sivitsornerisa imigassartornerup annertunerulernera kingunipilugeratarsinnaagaa. Ataatsimiititaliamili amerlanerussuteqartut upperaata imigassartorneq piffissap sivisuallaanngitsup ingerlareerneratigut maannakkutut annertussuseqalerluni aalaakkaasunngussasoq. Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut tamatumunnga peqatigitillugu neriuutigaat taamatut suliniuteqarnerup ungasissoq eqqarsaatigalugu innuttaasut ilaasa imigassamik pisiniartarnermut atuinerullu pissuserisartagaasa nalinginnaanerulernissaat kinguneriumaaraa. Taamaalillutik ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut isumaqarput killilersuinerit sukangasuut taamaaliormi anguniarneqaraluartup akerlianik imigassap tungaatigut ajornartorsiutinik annertusaaqataaginnartartut, tassa killilersuinerit nioqqutissiat pineqartut pilerigineqarnerulersiinnartarmatigut.

Kisiannili ataatsimiititaliaq isumaqatigiittoq isumaqarpoq ullut 23. december aamma 30. december sapaataagaangata ulluni taakkunani nioqquteqarsinnaaneq ammaanneqartariaqanngitsoq.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartup, Kattusseqatigiit ilaasortaataata, piffissat nioqquteqarsinnaatitaaffiit sassaallersinnaatitaaffiillu sivitsorneqarnissaannik siunnersuut akuersaarsinnaanngilaa. Ikinnerussuteqartoq isumaqarpoq inuiaqatigiinni imigassaq taama ajornartorsiutaatigitillugu taamatut qasukkartitsinissamut piffissanngorsimanngitsoq.

Inassutigineqartut allannguutissatullu siunnersuutit:

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup Naalakkersuisunut kaammattuutigissavaa allannguutissatut siunnersuutinik, kukkunerit pitsaanngequtillu isumaliutissiisummi uani tikkuarneqartut iluarsisutissaannik, saqqummiussequllugit.

Taassuma saniatigut Niuernermut Ataatsimiititaliaq isumaqatigiittoq allannguutissatut siunnersuummik imaattumik saqqummiussaqqarpoq:

Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarneq sassaallertarnerlu pillugit
Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut

allannguutissatut siunnersuut.

Niuernermut Ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit saqqummiunneqartoq.

§ 11-mut

1. § 11, *imm.* 3 peerpoq.

§ 12-imut

2. § 12, *imm.* 3 peerpoq.

§ 13-imut

3. § 13, *imm.* 5-imi "nal. 02.00" imaalersillugu allanngortinneqassaaq: "nal. 03.00".

4. § 13, *imm.* 6-imi "nal. 02.00" imaalersillugu allanngortinneqassaaq: "nal. 03.00".

Taakku saniatigut ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartoq, Kattusseqatigiit
ilaasortaataat, allannguutissatut siunnersuummik imaattumik saqqummiussaqaarpoq:

Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarnek sassaallertarnerlu pillugit
Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut

allannguutissatut siunnersuut.

§ 11-mut

1. § 11, *imm.* 1 ima oqaasertalerneqassaaq:

"Imigassanik kimittuunik nioqquteqarnek ataasinngornermiit tallimannorneq
ilannullugu nal. 12.00-imiit nal. 18.00-imut, arfininngornikkut nal. 11.00-imiit nal.
13.00-imut psinnaavoq."

§ 12-imut

2. § 12, *imm.* 1 ima oqaasertalerneqassaaq:

"Imigassanik kimikitsunik nioqquteqarnek ataasinngornermiit tallimannorneq

ilannullugu nal. 12.00-imiit nal. 18.00-imut, arfininngornikkut nal. 11.00-imiit nal. 13.00-imut psinnaavoq."

Mikael Petersen, Siumut
udvalgsformand

Malīninguaq M.
Mūlgaard, Inuit
Ataqatigiit

Tommy Marq, Siumut

Augusta Salling, Atassut

Mads Peter Grūnvold,
Kattusseqatigiit